

Zbiór zadań z matematyki jakie przerabiałem z moimi Bambikami.

Zbiór ten zawiera zadania ułożone przeze mnie oraz rozwiązania zadań zaczerpniętych z różnych źródeł. Między innymi są tu zadania z podręczników szkolnych lub zbiorów zadań wykorzystywanych w szkołach. Jest naturalne, że treść moich zadań jest też często w jakiejś części inspirowana zadaniami z jakimi się spotkałem przeglądając różne źródła.

Ogólnie, jeśli zamieszczam tu rozwiązanie zadania z jakiegoś źródła staram się wskazać autorów tego zadania lub podać inną wskazówkę do oryginalnej treści zadania.

- Polecam dla dogłębniejszego poćwiczenia rozwiązywania tego typu zagadnień „Podręcznik do liceów i techników - MATEMATYKA” oraz „Zbiór zadań do liceów i techników - MATEMATYKA” autorstwa M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda.

Jeśli zdecydujesz się na przerobienie tego bardzo ambitnego kursu, to z pewnością przydadzą Ci się te strony:

<https://skul.pl/matematyka/matematyka-klasa-2-podrecznik-zakres-rozszerzony-rozwiazania-i-odpowiedzi,kid,721>

<https://skul.pl/matematyka/matematyka-klasa-2-zbior-zadan-zakres-rozszerzony-rozwiazania-i-odpowiedzi,kid,1287>

- W przypadku zadań dotyczących funkcji matematycznych szczególnie polecam korzystanie ze strony internetowej: **<https://www.geogebra.org/graphing?lang=pl>**.

www.geogebra.org/graphing?lang=pl

Większość zamieszczonych tu wykresów sporządziłem korzystając z tego narzędzia.

Optymalizacja funkcji kwadratowej - 4

Leksykon

Funkcja kwadratowa w postaci ogólnej: $y = f(x) = ax^2 + bx + c$

Wartości x dla których $y(x) = 0$ nazywamy miejscami zerowymi $\rightarrow ax^2 + bx + c = 0$

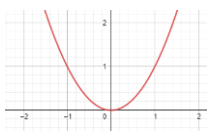
Miejsca zerowe funkcji kwadratowej:

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad \Delta = b^2 - 4ac$$

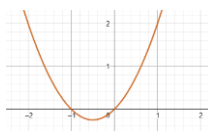
Wykresem funkcji kwadratowej jest parabola. Jej wierzchołek ma współrzędne (p, q) , gdzie:

$$p = \frac{-b}{2a} \quad q = \frac{-\Delta}{4a}$$

$a > 0$

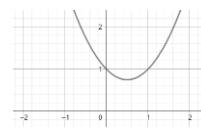
x^2

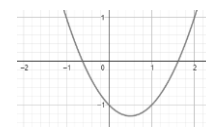
$x^2 + x$

$x^2 - x$

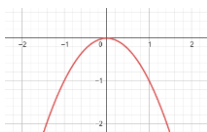
$x^2 - x + 1$

$x^2 - x - 1$

Gdy $c = 0$, to jedno miejsce zerowe funkcji $[y(x) = 0]$ jest dla $x = 0$.

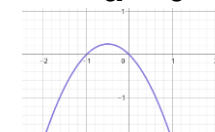
$a < 0$

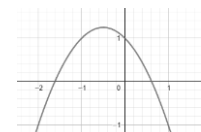
$-x^2$

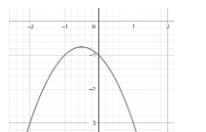
$-x^2 + x$

$-x^2 - x$

$-x^2 - x + 1$

$-x^2 - x - 1$

Gdy $c = 0$, to jedno miejsce zerowe funkcji

- Gdy $b = 0$, to współrzędna x wierzchołka paraboli jest równa $x = 0$. $b \neq 0$ przesuwa wykres w poziomie. Gdy $b = 0$, to parabola jest symetryczna względem osi Y . Dla $a > 0$. $b > 0$ wykres przesuwa się w lewo, $b < 0$ wykres przesuwa się w prawo. Dla $a < 0$. $b > 0$ wykres przesuwa się w prawo, $b < 0$ wykres przesuwa się w lewo.
- Z postaci ogólnej funkcji kwadratowej mamy, że $f(0) = c$, wykres przecina oś Y w c .
Gdy $c = 0$, to jedno miejsce zerowe jest w $x = 0$. $c \neq 0$ przesuwa wykres w pionie.
- Współrzędna $x_w = p$ wierzchołka paraboli leży pośrodku między wartościami x określającymi miejsca zerowe funkcji. Mamy więc x_1 , x_w , x_2 . Odległość $|x_1 - x_w|$ jest równa $|x_2 - x_w|$.
 $x_w = p = (x_1 + x_2)/2$.

Gdy mamy funkcję $f(x) = ax^2 + bx + c$ i znamy miejsca zerowe tej funkcji x_1 oraz x_2 , to możemy zapisać tę funkcję w postaci iloczynowej:

$$f(x) = a(x - x_1)(x - x_2) \quad \rightarrow \quad b = a(x_1 + x_2) \quad c = ax_1x_2$$

Postać kanoniczna funkcji kwadratowej:

$$f(x) = a(x - p)^2 + q \quad \rightarrow \quad b = -2ap \quad c = ap^2 + q$$

Wzory Viete'a: Jeżeli równanie ma dwa pierwiastki, to: $x_1 + x_2 = -b/a$ $x_1 \cdot x_2 = c/a$

Zad. 1

Wyobraź sobie, że rzucasz pionowo do góry kamień z prędkością początkową $v_0 = 10 \text{ m/s}$.

Kamień w miarę upływu czasu t wznosi się i jego wysokość H opisuje następujące równanie znane z fizyki:

$$H = v_0 t - \frac{gt^2}{2} \quad \text{gdzie } g \text{ to jest tak zwane przyśpieszenie ziemskie } g \approx 10 \text{ m/s}^2$$

Czyli podstawiając podane wartości mamy: $H = 10t - 5t^2$ **$H = -5t^2 + 10t$**

Po jakim czasie t_w kamień znajdzie się w najwyższym punkcie swego lotu i jaka to będzie wysokość oraz po jakim czasie spadnie on na ziemię?

Mamy funkcję kwadratową $H(t) = at^2 + bt$. Jak widać: $c = 0$

Wykresem tej funkcji jest parabola, której wierzchołek stanowi wartość maksymalną tej funkcji.

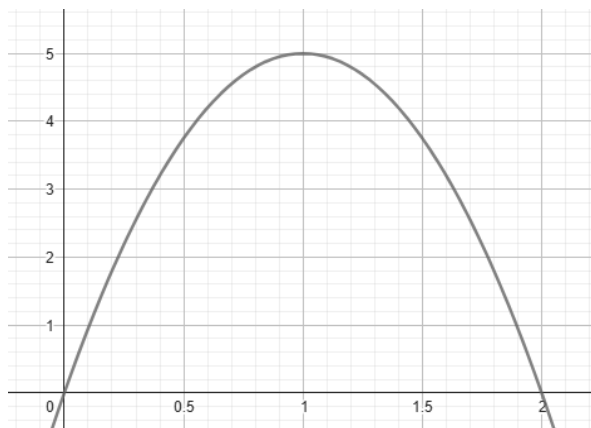
$$t_w = \frac{-b}{2a} = \frac{-v_0}{-g} = \frac{v_0}{g} \quad \rightarrow \quad t_w = 10/10 = 1 \text{ sekunda}$$

$$H_{max} = \frac{-\Delta}{4a} = -\frac{b^2 - 4ac}{4a} = \frac{b^2}{4a} = -\frac{v_0^2}{-2g} = \frac{v_0^2}{2g} \quad \rightarrow \quad H_{max} = 100/20 = 5 \text{ m}$$

Kamień będzie się wznosił na maksymalną wysokość przez czas 1 sekundy, a ta wysokość wynosić będzie 5 m.

Wykres funkcji:

$$\mathbf{H = -5t^2 + 10t}$$

Kamień gdy osiągnie maksymalną wysokość, to zacznie spadać i po jakimś czasie spadnie na ziemię. Ten moment na wykresie odpowiada miejscu zerowemu funkcji $H(t)$ dla $t \neq 0$.

$$t_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-2b}{2a} = \frac{-b}{a} \quad \text{oraz} \quad t_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b + b}{2a} = 0$$

W chwili t_1 funkcja $H(t)$ jest równa zero, czyli kamień znów jest na ziemi.

$$t_1 = \frac{-b}{a} = \frac{-v_0}{-\frac{g}{2}} = \frac{2v_0}{g} \quad \rightarrow \quad t_1 = 20/10 = 2 \text{ sekundy}$$

Podsumowanie:

Kamień wznosił się na wysokość 10 metrów przez czas 1 sekundy i opadł na ziemię po 2 sekundach. Zatem czas opadania wynosił tyle samo co wznoszenia, czyli 1 sekundę.